

פרשת קרח

כל העוסק בתורה אחוז בעץ החיים וניצל בעוה"ז ובעוה"ב

וַיִּקַּח קָרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֵהָת בֶּן לֵוִי וְגוֹ'. רַבִּי אֲבָא

פְּתַח לבאר את הפסוק והקדים לבאר את מש"כ (תהלים יט)

הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנוֹפֶת

צוּפִים ואמר רבי אבא. **כִּמָּה עֲלָאִין פִּתְנָמִי אוֹרְיִיתָא, כִּמָּה**

יְקִירִין אֵינֹון, תְּאִיבִין אֵינֹון לְעִילָא, תְּאִיבִין אֵינֹון

לְכָלֵא כמה עליונים הם דברי התורה של תורת האצילות הנקראת תורה דלעילא, וכמה

יקרים הם דברי התורה דבריאה ששם גנוזים ש"י עולמות כמנין יקר, וכמה נחמדים למעלה

תורת היצירה ששם סוד מטטרו"ן הנקרא עץ הדעת טוב ורע, שעליו נאמר 'ונחמד העץ

להשכיל', וכמה נחמדים הם לכל תורת העשיה שכולם יודעים ומכירים אותה (מק"מ).

בְּגִין דְּאֵינֹון שְׂמָא קַדִּישָׁא וכל זה הוא לפי שדברי התורה הם שם אחד

קדוש, כי חומש בראשית הוא בקוץ היו"ד של הכתר וחומש שמות הוא באות י' של החכמה

וחומש ויקרא הוא באות ה' הראשונה של הבינה וחומש במדבר הוא באות ו' של ז"א וחומש

דברים הוא באות ה' האחרונה של המלכות (דמשק אליעזר). **וְכָל מֵאֵן**

דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּאוֹרְיִיתָא, אֶשְׁתַּדַּל בְּשְׂמָא קַדִּישָׁא,

וְאֶשְׁתַּזִּיב מִכָּלֵא, אֶשְׁתַּזִּיב בְּעִלְמָא דִּין, וְאֶשְׁתַּזִּיב

בְּעִלְמָא דְּאֶתִי ומשום כך כל מי שעוסק בתורה הוא עוסק בשמו הקדוש ועי"כ הוא

הלימוד היומי

לע"נ הניאל גואשעיני בן רחל ובן ציון ז"ל

ניצול מהכל והוא ניצול בעולם הזה והוא ניצול בעולם הבא. **תָּא חַיִּי, כָּל מֵאֵן דְּאַשְׁתַּדַּל בְּאוֹרְיֵיתָא, אַחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי. פִּיּוֹן דְּאַחִיד בִּיהּ, בְּכֹלָא אַחִיד, דְּכַתִּיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְגו'** בא וראה שכל מי שעוסק בתורה הוא אחוז באילן החיים של ז"א ולכן מכיון שהוא אחוז באילן החיים אז הוא אחוז בכל, גם בבנים וגם במזונות, מאחר שמי שאין לו בנים או אדם עני הוא חשוב כמת [א] ולכן מכיון שהוא אחוז בחיים אז בהכרח שיהיה לו בני חיי ומזוני כי על התורה נאמר 'עץ חיים היא למחזיקים בה' (דמשק אליעזר).

העוסק בתורה יש לו חירות מכל מיני פורענויות

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל מֵאֵן דְּיִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרְיֵיתָא, חִירוֹ אֵית לֵיהּ מִכֹּלָא רבי יצחק אמר שכל מי שעוסק בתורה יש לו חירות מכל מיני פורענויות, **חִירוֹ מִפִּיתָהּ, כְּמָה דְּאָמְרֵן** ויש לו חירות מאחיזת הקלי' הנקראים מיתה כמו שכבר אמרנו. **בְּגִין דְּחִירוֹ עָלֵיהּ שְׂרִיא, וְאַחִיד בִּיהּ** וכל זה הוא בגלל שע"י התורה שבכתב והתורה שבע"פ ששורים עליו שהם בסוד זו"ן המושפעים מהבינה שהיא עולם החירות ועי"כ הוא אחוז בה. **אֵילוֹ יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרִין בְּאוֹרְיֵיתָא, יִשְׁתַּזְבּוּ מִכֹּלָא, וְלֹא יִשְׁתַּכְּחוּ בְּגִלּוֹתָא** ואמר עוד רבי יצחק שאם ישראל היו מתעטרים בכתר תורה

אור הרשב"י

[א] כדאיתא בנדרים דף סד עמוד ב' אריב"ל: ארבעה חשובין כמת: עני, ומצורע, וסומא, כל אדם שאין לו בנים חשוב כמת, שנאמר: ומי שאין לו בנים, עני - דכתיב: כי מתו כל הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי; ותניא, האנשים, מצורע - דכתיב: אל נא תהי כמת,

הלימוד היומי

לע"נ הניאל גואשעיני בן רחל וכן ציון ז"ל

אז הם היו ניצולים מהכל ולא היו נמצאים בגלות כלל [ב], **וְדָא הוּא דְכָתִיב** (ס"א אֵילוּ יִשְׂרָאֵל מִנְטְרִין אֹרְיִיתָא, אֲשֶׁתּוֹבּוּ מִכְּלָא, וְלֹא אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא כְּתִיב) (שמות לב) **חָרוֹת עַל הַלְּחוֹת, אֵל תִּקְרִי חָרוֹת אֶלָּא חִירוֹת. וְחִירוֹת דָּא** (אוקמוה) **בְּאֹרְיִיתָא אֲשֶׁתְּכַח** וזהו מש"כ 'חרות על הלוחות' ודרשו חז"ל אל תקרי חרות אלא חירות [ג] מאחר שהחירות של הבינה היא נמצאת בתורה שכנגד זו"ן שמי שעוסק בה הוא מושפע מחירות הבינה, **אֹרְיִיתָא אִיהִי חִילָא דִּימִינָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר** (דברים לג) **מִימִינוּ אִשׁ דְּת לְמוֹ** והנה התורה היא הכח של החסד שבימין כמש"כ 'מימינו אש דת למו' מאחר שהתורה ניתנה בימין החסד של הקב"ה, **וְשָׂמְאֵלָא אֶתְכַלִּיל בִּימִינָא** וע"י התורה שהיא סוד הת"ת המכריע בין החו"ג אז הגבורה נכללת ונמתקת בימין, **מֵאֵן דְּעֵבִיד יְמִינָא שְׂמְאֵלָא, וְשָׂמְאֵלָא יְמִינָא, הָא אִיהוּ כְּאֵילוּ חָרִיב עֲלֵמָא** אמנם מי שעושה את הימין שייכלל בשמאל ע"י שהוא עושה ברשעותו את מידת הרחמים למידת הדין וכן מי שעושה את השמאל שייכלל בימין, דהיינו שהוא הופך את המלכות שבשמאל אל צד ימין ואומר שהיא לבדה המנהגת את

אור הרשב"י

למוטב, רב הונא אמר למוד תורה אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה. [ג] כדאיתא בעירובין דף נד עמוד א' ואמר רבי אלעזר מאי דכתיב חרות על הלחת - אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל. רב אחא בר יעקב אמר: אין כל אומה ולשון שולטת בהן, שנאמר חרות אל תקרי חרות אלא חירות.

וסומא - דכתיב: במחשכים הושיבני כמתי עולם, ומי שאין לו בנים - דכתיב: הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי. [ב] כדאיתא במדרש, איכה רבה ר' הונא ור' ירמיה בשם ר' חייא בר אבא אמרי כתיב (ירמיה ט"ז) ואותי עזבו ואת תורתי לא שמרו, הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, מתוך שהיו מתעסקין בה המאור שבה היה מתוזרן

הלימוד היומיומי

לע"נ דניאל גואשעיני בן רחל וכן ציון ז"ל

העולם שדבר זה היה חטא דור הפלגה אז הוא מקצץ בנטיעות ונחשב לו כאילו הוא החריב

את העולם (מק"מ).

אהרן הכהן ימין חסד הלויים שמאל גבורה קרח רצה להחליף ביניהם ונענש
**תָּא חֲזִי, אַהֲרֹן יְמִינָא. לְיֹאֵי שְׂמָאלָא, קָרַח בְּעֵי
 לְמַעְבַּד חֲלוּפָא דִימִינָא לְשְׂמָאלָא [ד], בְּגִין כְּדִ**

אור הרשב"י

ענפים עמרם יצהר חברון ועוזיאל, וענפי יצהר
 הוא קרח, והנה בבא קרח להחליף ענפי
 הקדושה ולהפך הכהונה ממקומה נפנמו ענפי
 הקדושה שבשורש נשמתו שהיו כולן לשבת,
 והתחיל ממטה למעלה בראשונה הענף עצמו
 שהוא קרח בתחלה היה נקרא קרח מהור, בן
 יצהר שהיה מאיר לעולם כצהרים, בן קהת
 שהיה מקהה שיני כל רואה גדולתו ומעלתו, בן
 לוי שנתלוה מיום לידתו להקב"ה בכמה
 מעלות, ועכשיו הענף עצמו שנקרא קרח נפגם
 ועשה בו קרחה, ולא ענפו לבד אלא גם שורש
 הענף שבא ממנו שהוא יצהר נהפך לרעה
 כשורש נשמתו והרתיה כל העולם כולו
 כצהרים, ולא שורש אחד לבד אלא גם שורש
 שלמעלה ממנו שהוא בן קהת נהפך לרעה
 להקחות שיני מולידיו, ולא זו בלבד אלא גם
 שורש הענף הראשון שיצא מיעקב שורש של
 נפש קרח אשר שם נעקרה נפגמה ועשתה בו
 נקמה ללוותו לגיהנם, וממה שלא הזכיר
 הכתוב בן יעקב עדיין שורש הראשון שהוא
 בעיקר האילן שהוא יעקב לא נודעו מעשיו אם

וכן איתא באבות דרבי נתן נוסחא א' פרק ב'
 והלחות מעשה אלהים המה והמכתב מכתב
 אלהים הוא חרות על הלחות (שמות ל"ב
 ט"ז). אל תקרי חרות אלא חירות שכל מי
 שעוסק בתורה הרי הוא בן חורין לעצמו.

[ד] מספר אור החיים הקדוש (במדבר ז', א):
 דע כי כשברא ה' את האדם ברא נטע אחד
 שבו כלולים כל ענפי הקדושה, וכשחטא ונפגם
 נפגמו כל הנשמות שהיו תלויים בו וכל שיצאו
 ממנו פגומים היו, עד שיצתה נפש אברהם
 אבינו ונתלבנה באמצעות עשר נסיונות
 ונתברר הפסולת בישמעאל ויצתה נשמת
 יצחק ונתלבנה בעקדה, ונתברר הפסולת
 בתגבורת האש הוא עשו ויצתה נשמת יעקב
 בלא שום דופי, והוא מה שהעירונו ר"ל
 במאמרם (ב"מ פד). שופריה דיעקב אבינו מעין
 שופריה דאדם קדמאה עד כאן. פירוש שלא
 היה בו פסולת כאדם קודם שחטא:

נמצינו אומרים שהאילן הוא יעקב, ויצאו ממנו
 י"ב ענפים, ואחד מהם הוא לוי, ענף זה העניף
 ג' ענפים גרשון קהת ומררי, וקהת העניף ד'

הלימוד היומי

לע"נ הניאל גואשציני בן רחל וכן ציון ז"ל